

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПОДАТКОВИХ ВЕКСЕЛІВ

Білоус С.І., Пачома Л.О.
(Українська академія банківської справи)

На сьогодні податковий вексель широко застосовується підприємствами імпортерами. Його цінність у тому, що він дозволяє відстрочити сплату ПДВ, який справляється при ввезенні товарів на територію України.

З 28 липня 2005 року порядок погашення податкових векселів істотно змінився. Об'єктивною причиною тому було прийняття „антиконтрреволюційного” Закону № 2771, який вніс зміни до Закону про ПДВ. Результат – докорінно помінявся порядок погашення та відображення зобов'язань щодо податкових векселів.

Отже, податковий вексель – це письмове безумовне грошове зобов'язання платника податку сплатити до бюджету відповідну суму коштів у порядку та терміни, визначені Законом про ПДВ, що підтверджене комерційними банками шляхом авалю, який видається платником на відстрочення сплати ПДВ, що справляється при імпорті товарів на митну територію України (п.1.16. Закону про ПДВ).

З наведеного вище терміна видно, що вексель має бути обов'язково підтверджений авалем (поручительством) комерційного банку. Шляхом такого поручительства комерційний банк бере на себе зобов'язання сплатити податковий вексель в разі непогашення його платником у строк. Строк, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 30 днів з дня його подання митному органу (за винятком імпорту товарів, що мають сезонний характер, або з використанням довгострокових договорів). Видача податкового векселя здійснюється в момент митного оформлення товару в строк, установлений для сплати ПДВ. При цьому видається він на повну суму податкового зобов'язання (далі - ПЗ), нарахованого за вантажно-митною декларацією (за винятком тимчасової або неповної, періодичної або попередньої декларації) і випишується на кожному ВМД окремо.

Механізм використання податкового векселя в загальному вигляді можна навести так:

- нараховується ПЗ за ВМД;

- замість сплати ПЗ видається податковий вексель (який погашається у встановлений строк або зобов'язання за ним відображають у декларації);
- після погашення зобов'язань щодо векселя відображається податковий кредит (далі - ПК).

Бланк податкового векселя можна придбати в установі банку. З придбаного (незаповненого) бланка робляться дві ксерокопії. Платник заповнює кожен примірник векселя (один оригінал і дві ксерокопії) окремо. Банк проставляє на кожному примірнику свій запис про його забезпечення шляхом авалю.

Перший і другий примірники податкового векселя платник подає митному органу. Митний орган у свою чергу залишає у себе другий примірник (одну із ксерокопій), а перший примірник (оригінал) передає до податкового органу, в якому зареєстровано платника. Третій примірник податкового векселя (друга ксерокопія) залишається у платника податків.

Податковий вексель підлягає обліку та зберіганню за правилами, установленими для первинних документів бухгалтерського обліку.

Відтепер порядок погашення векселя залежить від дати сплати зобов'язань щодо податкового векселя і від наявності суми бюджетного відшкодування. Закон про ПДВ передбачає три способи погашення:

1. Строк сплати зобов'язань щодо податкового векселя виникає до закінчення строку подання декларації за звітній період(податковий період), в якому відбулася його поставка органу митного контролю.
2. Строк сплати зобов'язань щодо податкового векселя виникає після закінчення строку подання декларації за звітній період, в якому відбулася його поставка органу митного контролю.
3. Залік суми зобов'язань щодо векселя у зменшення суми бюджетного відшкодування (підтвердженої податковим органом), яка дорівнює або перевищує суму зобов'язань щодо такого векселя.